

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

15 september 2020

Paragraf

§ 19

Diarienummer KLN-2020/633.37

Lokalt åtgärdsprogram för Magelungen och Forsån

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

1. Lokalt åtgärdsprogram för Magelungen och Forsån, Fakta och åtgärdsbehov (bilaga 1), och Lokalt åtgärdsprogram för Magelungen och Forsån, Genomförandeplan (bilaga 2), antas.
2. Utredning, uppföljning och utvärdering av Lokalt åtgärdsprogram för Magelungen och Forsån ska ske i enlighet med vad som anges i detta tjänsteutlåtande.

Klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskotts förslag till beslut

1. Lokalt åtgärdsprogram för Magelungen och Forsån, Fakta och åtgärdsbehov (bilaga 1), och Lokalt åtgärdsprogram för Magelungen och Forsån, Genomförandeplan (bilaga 2), antas.
2. Utredning, uppföljning och utvärdering av Lokalt åtgärdsprogram för Magelungen och Forsån ska ske i enlighet med vad som anges i detta tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Enligt EU:s vattendirektiv ska samtliga vattenförekomster inom unionen skyddas och återställas så att de uppnår god ekologisk och kemisk status. Statusen för en vattenförekomst motsvarar det befintliga tillståndet i vattenmiljön. Bestämmelser om miljön i en vattenförekomst benämns som miljökvalitetsnormer och ansvaret för att en miljökvalitetsnorm följs åvilar kommuner och myndigheter. I lokala åtgärdsprogram föreslås åtgärder vilka ska leda till att god vattenstatus nås.

Huddinge kommun har tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall, Stockholms stad och Tyresås vattenvårdsförbund tagit fram ett lokalt åtgärdsprogram för Magelungen och Forsån, vilket har antagits av berörda nämnder inom Stockholms stad.

Magelungen bedöms ha otillfredsställande ekologisk status och uppnår inte god kemisk status. Forsån bedöms ha måttlig ekologisk status och uppnår inte god kemisk status. Syftet med det lokala åtgärdsprogrammet är att belysa de huvudsakliga utmaningarna och ge förslag på konkreta åtgärder för att Magelungen och Forsån ska följa miljökvalitetsnormerna, det vill säga nå god vattenstatus till år 2027.

För att förbättra vattenkvaliteten i Magelungen och Forsån har ett antal förslag till åtgärder tagits fram. Förslagen omfattar övergripande åtgärder som behöver genomföras av de berörda kommunerna Huddinge och Stockholm, som exempelvis åtgärder mot internbelastningen av fosfor och miljötillsyn.

Utöver de övergripande åtgärderna har förslag till ett antal platsspecifika åtgärder tagits fram geografiskt uppdelade per kommun, framförallt förslag på anläggning av nya dagvattendammar.

Investeringskostnaden för platsspecifika åtgärder för Magelungen och Forsån uppskattas totalt till 160-220 miljoner kronor. Åtgärder motsvarande cirka 30 % av investeringskostnaden är geografiskt placerade i Huddinge kommun och resterande andel i Stockholm stad. Stockholm Vatten och Avfall ansvarar för samtliga av de föreslagna investeringsåtgärderna i Huddinge kommun. Driftåtgärder, där fällning av fosforrika bottensediment utgör huvuddelen, uppskattas innebära en kostnad på cirka 5 miljoner kronor för Huddinge kommun.

De föreslagna åtgärderna ska utredas vidare och kan ändras baserat på resultat från utredningen. Åtgärderna ska dock tillsammans uppnå det övergripande målet; att uppnå god vattenstatus i aktuell förekomst.

Övriga föreslagna åtgärder som driftinsatser, fördjupande undersökningar och miljötillsyn ska genomföras succesivt av respektive ansvarig nämnd och bolagsstyrelse, baserat på resultat från utredningar och ekonomiska förutsättningar.

En utvärdering av arbetet kommer att samordnads av Stockholms stad där Huddinge kommun deltar.

Förvaltningen föreslår att klimat- och stadsmiljönämnden för Huddinge kommuns del antar det lokala åtgärdsprogrammet.

Förvaltningens synpunkter

Det lokala åtgärdsprogrammet för Magelungen och Forsån omfattar förslag på 24 platsspecifika åtgärder inom de två kommunerna. De platsspecifika åtgärderna avser främst dammar för rening av dagvatten från befintlig bebyggelse och infrastruktur. Därutöver presenteras ett flertal övergripande åtgärder, främst miljötillsyn samt åtgärder för drift och underhåll för att minska påverkan från vägar, industriområden, parkeringar och miljöfarliga verksamheter. Det föreslås även att Magelungen genomgår en fosforfällning för att minska läckaget från sjöns botten. Åtgärderna enligt åtgärdsprogrammet bedöms kunna medföra en fosforreduktion som motsvarar att god ekologisk status uppnås, dock förutsätter det en hög åtgärdstakt, ekonomiska och personella resurser samt att befintliga ytor kan tas i anspråk.

Är respektive åtgärd motiverad att tas vidare kommer dessa hanteras inom ordinarie investeringsprocess för inriktnings- och genomförandebeslut, där varje åtgärd hanteras enskilt men resultat följs upp aggregerat för respektive vattenförekomst. De föreslagna åtgärderna kan därmed ändras baserat på resultat från vidare utredning. Åtgärderna ska dock tillsammans uppnå det övergripande målet; att uppnå god vattenstatus i aktuell förekomst.

Om det visar sig att någon föreslagen åtgärd inte är möjlig att genomföra behöver en åtgärd som ger motsvarande resultat tas fram. Annars äventyras möjligheten att kunna uppnå miljö kvalitetsnormerna.

Beslutet att godkänna förslaget till lokalt åtgärdsprogram innebär inte ett beslut att vidta exakt de åtgärder som föreslås i åtgärdsprogrammet, utan att vidta de åtgärder som krävs för att nå det övergripande målet god status.

Det är av vikt att en organisation för ledning och samordning av de lokala åtgärdsprogrammets genomförande finns. Kommunen behöver fortlöpande arbeta med att utveckla processerna för samordning och projektledning samt prioritering av åtgärder inom och mellan vattenförekomster på såväl övergripande programnivå som mellan specifika projekt.

Förvaltningen föreslår att klimat- och stadsmiljönämnden för Huddinge kommuns del antar det lokala åtgärdsprogrammet för Magelungen och Forsån.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Enligt föreslagen kostnadsfördelning uppskattas kostnaden för Huddinge kommun uppgå till cirka 5 miljoner kronor där fällning av fosforrika bottensediment utgör huvuddelen av kostnaden.

Övriga föreslagna åtgärder som driftinsatser, fördjupande undersökningar och miljötillsyn ska genomföras succesivt av respektive ansvarig nämnd och bolagsstyrelse, baserat på resultat från utredningar och ekonomiska förutsättningar. De lokala åtgärdsprogrammen innehåller inga beräkningar över de ökade personella resurser som kommer att behövas för att planera och genomföra de åtgärder som föreslås. För att åtgärdstakten ska kunna öka kan de personella resurserna i genomförandeledet behöva förstärkas. Detta är något som behöver tas i beaktande i det fortsatta arbetet med åtgärds genomförandet. Förslaget till beslut bedöms inte innebära några juridiska konsekvenser.

Överläggning

Christian Ottosson (C), Thomas Hanbo (DP), Toralf Nilsson (tjänsteman) och Elin Nannstedt (tjänsteman) yttrar sig i ärendet innan överläggningen förklaras avslutad.

Beslutet delges

Kommunstyrelsen

Stockholms stad

Stockholm Vatten och Avfall

Tyresåns vattenvårdsförbund